

Mở đầu

1. Tính thiết thực của luận văn

Kế toán quản trị được ra đời trên thế giới từ những năm 70 của thế kỷ 20 xuất phát từ đòi hỏi của việc nâng cao hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp.

Ở Việt Nam, công tác kế toán quản trị chỉ bắt đầu được quan tâm trong khoảng 10 năm trở lại đây trước tình hình nền kinh tế thị trường ngày càng có nhiều cạnh tranh gay gắt, xu hướng hội nhập kinh tế toàn cầu đặt ra cho các doanh nghiệp bài toán khó về hiệu quả. Việc nâng cao nội lực, nâng cao khả năng cạnh tranh của các doanh nghiệp trên thương trường thực sự là một vấn đề sống còn. Có thể ví toàn bộ hoạt động của doanh nghiệp như một cỗ máy khổng lồ, trong đó mỗi bộ phận là một chi tiết máy của nó, chỉ cần một bộ phận không hoạt động hoàn hảo thì sẽ ảnh hưởng đến kết quả chung của toàn doanh nghiệp.

Do đó để nâng cao được hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp thì đòi hỏi các bộ phận trong doanh nghiệp phải hoạt động hiệu quả và phối hợp với nhau nhịp nhàng theo mục tiêu chung. Muốn vậy, kế toán quản trị cần xây dựng được các phương pháp giúp nhà quản trị thấy được kết quả hoạt động của từng bộ phận qua đó phát huy những yếu tố tích cực và ngăn ngừa những mặt yếu kém trong việc thực hiện mục tiêu chung của tổ chức. Kế toán trách nhiệm quản lý là một trong những công cụ có thể giúp doanh nghiệp đáp ứng được nhu cầu trên.

Xuất phát từ những yêu cầu khách quan như vậy, tác giả vận dụng những lý luận của kế toán trách nhiệm vào thực tiễn để thực hiện đề tài “Xây dựng hệ thống kế toán trách nhiệm quản lý tại Công ty điện tử Samsung Vina” cho luận văn tốt nghiệp cao học.

2. Mục đích của luận văn

Luận văn dựa trên nền tảng kiến thức về kế toán quản trị đã được đào tạo ở bậc cao học để đi vào tìm hiểu thực trạng của công tác kế toán quản trị tại công ty Điện Tử Samsung Vina, nhằm:

- Tìm ra những ưu điểm và nhược điểm còn tồn tại trong công tác đánh giá trách nhiệm quản lý tại công ty.
- Đưa ra một số giải pháp để xây dựng hệ thống kế toán trách nhiệm quản lý theo đặc thù của công ty, giúp bộ máy quản trị tại công ty đánh giá được một cách đúng đắn thành quả của các bộ phận trong việc hướng tới mục tiêu chung của tổ chức.

3. Đối tượng nghiên cứu của luận văn

Luận văn giới hạn phạm vi nghiên cứu trong hệ thống kế toán quản trị của một doanh nghiệp cụ thể đó là công ty Điện Tử Samsung Vina. Đây là một công ty có quy mô lớn, chuyên sản xuất và kinh doanh các mặt hàng điện tử, điện lạnh, có quy trình sản xuất kinh doanh tiên tiến, bộ máy kế toán được trang bị phần mềm hỗ trợ hiện đại. Luận văn sẽ xây dựng hệ thống kế toán trách nhiệm quản lý tại công ty dựa trên những nền tảng sẵn có này.

4. Phương pháp nghiên cứu:

Luận văn dựa trên phương pháp luận duy vật biện chứng kết hợp với các phương pháp thống kê, so sánh, phân tích, lôgic,... để hệ thống hoá lý luận, tìm hiểu thực tiễn và đề ra các giải pháp hoàn thiện trong tương lai.

5. Bố cục của luận văn: Ngoài phần mở đầu và kết luận, luận văn bao gồm:

- **Chương 1:** Cơ sở lý luận về kế toán trách nhiệm.
- **Chương 2:** Thực trạng công tác kế toán trách nhiệm tại công ty Điện Tử Samsung Vina.
- **Chương 3:** Xây dựng hệ thống kế toán trách nhiệm quản lý tại công ty Điện Tử Samsung Vina

CHƯƠNG 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ KẾ TOÁN TRÁCH NHIỆM

1.1 Kế toán trách nhiệm và vai trò của kế toán trách nhiệm trong việc cung cấp thông tin quản trị

Hệ thống kế toán trách nhiệm là hệ thống kế toán được thiết lập để ghi nhận, đo lường kết quả hoạt động của từng bộ phận trong tổ chức, trên cơ sở đó lập các báo cáo thực hiện nhằm phục vụ cho các nhà quản lý kiểm soát được hoạt động và chi phí của họ. Nói một cách khác, kế toán trách nhiệm là một phương pháp kế toán thu thập và báo cáo thông tin dự toán và thực tế về các đầu vào và đầu ra của các trung tâm trách nhiệm.

Kế toán trách nhiệm đo lường, qua đó đánh giá trách nhiệm quản lý và kết quả hoạt động của từng bộ phận trong việc thực hiện mục tiêu chung của toàn doanh nghiệp dựa trên hai tiêu chí là hiệu quả (effectiveness) và hiệu năng (efficiency). Theo đó:

- Hiệu quả: có được khi đạt được mục tiêu đặt ra mà chưa kể đến việc sử dụng tài nguyên như thế nào, nó được tính toán bằng việc so sánh giữa kết quả đạt được với mục tiêu đề ra cho trung tâm trách nhiệm đó. Nói cách khác, đó chính là mức độ trung tâm trách nhiệm hoàn thành mục tiêu của mình.
- Hiệu năng: là tỷ lệ giữa đầu ra so với đầu vào của trung tâm trách nhiệm, hay có thể nói đó là tỷ lệ giữa kết quả thực tế đạt được so với nguồn tài nguyên thực tế mà trung tâm trách nhiệm đã sử dụng để tạo ra kết quả đó.

Như vậy, để có thể xác định được hiệu quả và hiệu năng của các trung tâm trách nhiệm vấn đề đặt ra là phải lượng hóa được đầu vào và đầu ra của các

CHƯƠNG 2

THỰC TRẠNG HỆ THỐNG KẾ TOÁN TRÁCH NHIỆM TẠI CÔNG TY ĐIỆN TỬ SAMSUNG VINA

2.1 Giới thiệu công ty Điện Tử Samsung Vina

2.1.1 Lịch sử hình thành và phát triển của Công ty

Lịch sử hình thành

Công ty điện tử Samsung Vina, gọi tắt SAVINA, là một liên doanh giữa Công ty sản xuất kinh doanh XNK Điện – Điện tử Quận 10 của Việt Nam (nay là công ty Cổ phần T.I.E) và công ty Điện tử Samsung của Hàn Quốc. Công ty được thành lập theo giấy phép đầu tư số 1125/CP do UBND TP.HCM về Hợp tác và Đầu tư (SSCI), nay là Bộ KH & ĐT (MPI) cấp vào ngày 28 tháng 01 năm 1995. Công ty bắt đầu hoạt động vào ngày 1 tháng 6 năm 1996. Vốn đầu tư của công ty là 36.541.000 đôla Mỹ.

Lĩnh vực hoạt động

Công ty được phép hoạt động sản xuất và kinh doanh cho thị trường trong nước và xuất khẩu các sản phẩm máy thu hình, đầu video, dàn âm thanh hifi, tủ lạnh, máy giặt, máy lạnh, máy tính tiền tự động, màn hình máy tính, linh kiện điện tử và cung cấp dịch vụ sửa chữa và bảo hành các sản phẩm do công ty sản xuất trong thời hạn 20 năm kể từ ngày được cấp giấy phép đầu tư.

Địa điểm hoạt động

Công ty hiện có các trụ sở như sau:

- Một nhà máy và văn phòng chính đặt tại số 938 QL1A, phường Linh Trung, Quận Thủ Đức, TP.HCM.
- Văn phòng kinh doanh đặt tại lầu 8, toà nhà Diamond Plaza, số 34 Lê Duẩn, Quận 1, TP.HCM.
- Phòng trưng bày và giới thiệu sản phẩm đặt tại toà nhà 2-2A Trần Hưng Đạo, Quận 1, TP.HCM.
- CN công ty tại Hà Nội đặt tại số 503 Kim Mã, Quận Ba Đình, TP.Hà Nội.
- CN công ty tại Đà Nẵng đặt tại số 60 Hàm Nghi, Quận Thanh Khê, TP.Đà Nẵng.

Mối liên hệ với công ty mẹ

CHƯƠNG 3

XÂY DỰNG HỆ THỐNG KẾ TOÁN TRÁCH NHIỆM QUẢN LÝ TẠI CÔNG TY ĐIỆN TỬ SAMSUNG VINA

Qua đánh giá thực tế công tác kế toán quản trị tại Công Ty SAVINA, với những ưu và nhược điểm được trình bày ở phần trên có thể nói cơ cấu tổ chức tại SAVINA đã giúp định hình được các trung tâm trách nhiệm một cách khá rõ nét, vấn đề còn lại là hoàn thiện các trung tâm trách nhiệm này qua việc vận dụng các kiến thức về kế toán trách nhiệm quản lý để xây dựng và tạo thành một hệ thống đánh giá trách nhiệm của các cấp quản trị tại công ty một cách rõ ràng nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp. Việc hoàn thiện cần được tập trung vào các vấn đề sau đây:

- Hoàn thiện quá trình lập dự toán.
- Xây dựng báo cáo thành quả bộ phận của các trung tâm trách nhiệm.
- Thực hiện công tác đánh giá thành quả bộ phận bằng các công cụ của kế toán trách nhiệm.

3.1 Xây dựng hệ thống kế toán trách nhiệm tại SAVINA.

3.1.1 Hoàn thiện quá trình lập dự toán.

Công tác lập dự toán càng khoa học thì càng có cơ sở để đánh giá thành quả của các trung tâm trách nhiệm một cách chính xác.

3.1.1.1 Lập dự toán các khoản chi phí

Nguyên vật liệu trực tiếp

Giá trị nguyên vật liệu nhập kho sẽ bao gồm giá mua trên hoá đơn trừ đi chiết khấu mua hàng nếu có và cộng các khoản chi phí phát sinh trong quá trình